

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

ОПЕРАТИВНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**КАФЕДРА
ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОПЕРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА**

**Збірник тез доповідей
Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БУДІВНИЦТВА ТА СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ФОРМУВАНЬ СИЛ БЕЗПЕКИ І СИЛ ОБОРОНИ
ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ»**

*м. Харків
30 травня 2024 року*

ЗМІСТ

Бідник І.І. Впровадження стандарту STANAG 4657 в процес підготовки інженерних підрозділів ЗСУ	3
Бойко В.В. Особливості взаємодії суб`єктів інтегрованого управління кордонами ..	5
Бондаренко О.Г. Концептуальні підходи до системи міжнародної та колективної безпеки	6
Борозняк С.С. Ключові аспекти впровадження стандартів НАТО у оборонній сфері ...	8
Бугузов В.Ю. Визначення та оцінювання значущості факторів впливу на склад та чисельність батальйонних тактичних груп Національної гвардії України для участі у стабілізаційних діях	10
Винту А.О. Організація підготовки дистанційних пілотів в держприкордонслужбі ..	11
Герасимов В.Є. Використання тесту ACFT для контролю фізичної готовності військовослужбовців	12
Годлевський С. О., Лавніченко О. В. Визначення способу дій міжвідомчого угруповання військ (сил) у стабілізаційних діях на дукупованих територіях: урахування сучасного досвіду	14
Горбенко В.М. Методичний підхід до визначення форм дій та формування структур складових сил безпеки та оборони України	16
Горошко О.О. Актуальні проблеми військової (професійної) освіти та підготовки кадрів для потреб формувань сил безпеки і сил оборони України в умовах воєнного стану	17
Датчук Д.А. Обґрунтування важливості створення методики оцінювання спроможностей розвідувальних підрозділів військових частин НГ України виконувати завдання за призначенням	18
Демчишин В.С. Деякі питання взаємодії суб`єктів інтегрованого управління кордонами поза пунктами пропуску	20
Дзюбенко Ю.А., Степанов Г.С., Ікаєв Д.М., Оріховський П.В. Пропозиції щодо впровадження технологічних та навчальних засобів для захисту від дезінформації та кіберпропаганди в сфері інформаційної безпеки військових структур	22

Жабінський В.М.	
Проектні загрози особливо важливих об'єктів, що охороняються частинами з охорони ОВО Національної гвардії України	24
Качалов О.М.	
Критерії та рівні адаптованості. Стадії адаптації	26
Коваленко О.В., Філіпов В.К.	
Психологічне забезпечення в системі професійного становлення льотного складу	27
Ковальчук С.В., Баранов Ю.М., Баранов А.М.	
Існуючі наукові підходи щодо відновлення та евакуації пошкодженої техніки в умовах ведення бойових дій	30
Коломієць В.С.	
Особливості організації гасіння пожеж у природних екосистемах в умовах бойових дій на прифронтових територіях	32
Колос Р.Л.	
Зберігання інженерних боєприпасів та вибухових речовин з врахуванням стандартів НАТО	34
Корольов О.О.	
Вдосконалення системи протидії застосуванню саморобних вибухових пристроїв	36
Корольов О.О.	
Логістичне планування країн Північноатлантичного альянсу та сучасні виклики	37
Кочин В.Д., Балац А.О.	
Пріоритетні напрями розвитку наукових та методичних основ вогневої підготовки у формуваннях сил безпеки і оборони в умовах воєнного стану	38
Kravets T. M., Korniienko O. S., Hera V. Y.	
The linguistic aspect of artillery combat effectiveness	40
Kravets T. M., Korniienko O. S., Lykova I. V.	
Optimizing navigation and interaction: implementation of UTM and MGRS coordinate systems in the armed forces of Ukraine	42
Кравчук А.І.	
Проблемні питання стратегічних комунікації в умовах воєнного стану..	44
Кривошей Б.І.	
Локальне бронювання пожежних автомобілів	46
Кузьмичев А.В.	
Актуальні проблеми військової (професійної) освіти та підготовки кадрів для потреб формувань сил безпеки і сил оборони України в умовах воєнного стану	48
Лисак Н.М., Скородумова О.Б., Чернуха А.А.	
Шляхи підвищення вогнестійкості екструдованого полістиролу за допомогою фосфатовмісних добавок	50

Лук'янчук В.В., Місюк Г.В., Ніколаєв І.М. Методологічні аспекти обґрунтування обрису системи боротьби з малорозмірними безпілотними літальними апаратами в умовах їх масованого застосування	52
Лук'янчук В.В., Ніколаєв І.М., Опенько П.В., Дранник П.А. Актуальні питання обґрунтування показників ефективності перспективної системи боротьби з безпілотними летальними апаратами при їх масованому застосуванні	54
Малюк В.М., Бричинський О.В., Контуров В.М. Проблематика та особливості гуманітарного розмінування місцевості в умовах воєнного стану	56
Мартинюк І.М., Ємельянов О.В., Шматов Є.М., Погребняк Т.Д. Кейс-метод – ефективний підхід інтерактивного навчання військовослужбовців збройних сил України	58
Махобей А.В. Важливість організації маскування підрозділів Національної гвардії України при виконанні завдань за призначенням	60
Махобей А.В. Важливість застосування мінно-вибухових загороджень передових позицій сил оборони	61
Меленті Є.О., Андерсон Г.Г. Методика оцінювання технічних характеристик безпілотних авіаційних комплексів за різних умов розповсюдження радіохвиль та під дією засобів радіоелектронної боротьби	62
Неклонський І.М. Щодо дослідження системи взаємодії з урахуванням сучасних умов ведення бойових дій	64
Ніколаєв А.Т., Орел С.М. Сучасні підходи до вибору методів навчання у вищих військових навчальних закладах	65
Ніколайчук Л.Г. Актуальні проблеми військової освіти України в умовах воєнного стану	67
Обрядін В.В., Морозов І.Є., Подвизніков С.М. Способи застосування інформаційних технологій підрозділом планують вогневого ураження на етапі розроблення варіантів дій штабом частини	69
Опенько П.В. Актуальні питання обґрунтування показників та критеріїв оцінювання ефективності функціонування системи управління життєвим циклом систем озброєння та військової техніки	72

Опенько П.В. Перспективні напрями розвитку науково-методичного апарату оцінювання ефективності (результативності) функціонування системи управління життєвим циклом систем озброєння та військової техніки ..	74
Опенько П.В., Салій А.Г., Яблонський П.М., Диптан В.П., П'явчук О.О. Методика раціонального вибору функції розподілу часу наробітку між відмовами для математичної моделі експлуатації (зберігання) виробів військового призначення однократного застосування	76
Палевич С.В. Оцінка успішності виконання військовослужбовцями ЗС України армійського бойового фітнес-теста	77
Подвизніков С.М., Обрядін В.В., Толстоносів Ю.М. Особливості планування об'єднаного вогневого ураження противника при виході з оточення бригади оперативного призначення	79
Поліщук Д.В. , Аналіз нормативно-правових актів, які регламентують порядок дій піротехнічних підрозділів ДСНС України	81
Помаза-Пономаренко А.Л., Тарадуда Д.В. Особливості визначення об'єктів критичної інфраструктури та співвіднесення з об'єктами підвищеної небезпеки	82
Резуєнко Д.О. Перспективи впровадження стандартів НАТО у діяльність формувань сил безпеки і сил оборони України	84
Rezunenکو D.O. Current issues of military-civil cooperation and strategic communication in the formations of security forces and defense forces of Ukraine under conditions of martial law	86
Романюк В.А., Феценко А.Б. Загора О.В. Імовірнісна модель прогнозування надійності роботи типового фрагменту відомчої цифрової телекомунікаційної мережі в умовах воєнного стану	87
Росляков О.В. Результати аналізу оборони атомних станцій Національною гвардією України	89
Ротань К.О., Владимиров М.В. Закон про зброю як елемент національної безпеки держави	91
Сільченко Д.В. Курсантство у ВВНЗ: виклики та перспективи	93
Stasyuk V.V., Kyrychenko A. V. Trust as the basis of commander's (chief's) leadership in combat operations..	94
Титаренко О.Б., Кіреєнко В.В., Горобець Ю.О., Власенко Є.В. Шляхи підвищення живучості угруповання зенітних ракетних військ при відбитті удару повітряного противника	96

Відсутність коректної та актуальної нормативної документації, може призводити до розбіжностей під час виконання завдань за призначенням. Як наслідок, це наражає особовий склад піротехнічних підрозділів на додаткову небезпеку і може призводити до негативних наслідків та становити загрозу життю та здоров'ю.

Таким чином, застарілі інструкції, якими керуються піротехнічні підрозділи, потребують кардинальних змін, задля запобігання розбіжностей, щодо правильності виконання завдань зі знищення ВНП та вибухонебезпечних залишків війни (далі-ВЗВ). Також заміна застарілих нормативно-правових актів повинна враховувати порядок дій в умовах воєнного стану, так як піротехнічні розрахунки, які працюють у зонах, близьких до районів ведення бойових дій можуть потрапляти під обстріл. В цьому напрямку відсутній порядок дій щодо реагування на загрозу, пов'язану із застосуванням засобів ураження, які можуть бути направлені на знищення особового складу піротехнічних розрахунків.

Одним із рішень, направлених на ліквідацію прогалин у інструкціях та стандартних оперативних процедурах, може стати впровадження стандартів країн-членів НАТО, з урахуванням національних особливостей та умов воєнного стану. Завдяки цьому, буде досягнуто вичерпний порядок дій, з урахуванням реалій сьогодення, що призведе до підвищення безпеки, у сфері розмінування, відсутності розбіжностей у нормативно-правових актах та зниження відсотку нещасних випадків, під час проведення знищення боєприпасів, що не розірвалися піротехнічними підрозділами ДСНС України.

УДК 351.861

Помаза-Пономаренко А.Л., д.держ.упр., старший дослідник, начальник наукового відділу проблем державної безпеки, Національний університет цивільного захисту України (м. Харків),

Тарадуда Д.В., к.техн.н., доцент, заступник начальника кафедри організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт, Національний університет цивільного захисту України (м. Харків)

ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА СПІВВІДНЕСЕННЯ З ОБ'ЄКТАМИ ПІДВИЩЕНОЇ НЕБЕЗПЕКИ

Актуальність. У науковому середовищі розроблені різні підходи до визначення поняття й ідентифікації критичної інфраструктури (далі – КІ). Сучасне функціонування таких об'єктів в Україні актуалізує проблему забезпечення безпеки критичної інфраструктури (далі – БКІ) через вплив повномасштабної агресії рф. У цьому контексті набувають актуальності питання застосування комплексних підходів до визначення поняття й ідентифікації КІ. Вихідною позицією тут є узгоджена державна політика й інституційне

середовище.

Отже, метою є визначення особливостей організації діяльності органів публічного управління щодо ідентифікації об'єктів критичної інфраструктури.

Результати. Розвиток систем БКІ історично складався неоднозначно: залежно від специфіки та рівня розвитку країн. Так, загрози економічному та соціальному благополуччю громадян стали основними рушійними силами для створення системи захисту КІ ЄС. У результаті сформовано загальний секторальний підхід країн – членів ЄС до БКІ. Цей підхід ґрунтується на такому:

- 1) Спеціальній стратегії БКІ, що широко відома як Європейська програма захисту критичної інфраструктури (2004 р.);
- 2) Стратегії європейської безпеки (з 2003 року);
- 3) Європейській стратегії внутрішньої безпеки (з 2010 р.).

Іспанія є підходящим прикладом щодо швидкого розвитку структури БКІ в напрямку забезпечення системи безпеки. Основні зусилля в цій країні зроблені у період 2007-2013 рр. У цей період Іспанія прийняла стратегію БКІ, розробила плани, приділила особливу увагу загрозам кібербезпеки та створила каталог із вичерпним переліком національних критично важливих інфраструктурних активів. Об'єкти КІ в Іспанії класифікують відповідно до її «критичності» із використанням шкали критичності.

У межах секторів існують певні критичні елементи інфраструктури, які називаються «ключовими точками». Найважливіші активи складають найважливішу національну інфраструктуру Іспанії та окремо називаються інфраструктурними активами. Шкала критичності включає три вимірювання: вплив на надання основних послуг у країні, економічні наслідки, вплив на життя. Центр захисту національної інфраструктури Іспанії (CPNI) розробив заснований на загрозах підхід, який оцінює кожен позицію Шкали критичності. Значимість сектора та вплив на населення є ключовими чинниками щодо рейтингу події. Після оцінки кожного ключового пункту CPNI надає рекомендації щодо безпеки, які потім реалізуються державним департаментом-спонсором. БКІ Іспанії підпадає під стратегічні рамки національної безпеки в рамках першої Стратегії національної безпеки, яка була прийнята у червні 2011 р. Іспанія є однією з країн, де національний уряд наділяє повноваженнями регіональні органи влади, які беруть участь у процесах БКІ при координації дій уряду через державного секретаря з питань безпеки. Структуру БКІ визначає Національний план КІ, узгоджений з Стратегією кібербезпеки ЄС.

Щодо України, то з 2021 р. на її теренах актуалізувалися питання ідентифікації КІ, прийнято відповідне законодавство. У той же час, вимагають узгодження його положення в частині співвіднесення з положеннями ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки, адже частина останніх об'єктів входить до складу об'єктів КІ.

Висновки. Варто говорити про застосування насамперед секторального підходу до визначення КІ практично по всьому світі, у т.ч. в Україні. У них пріоритетними визнаються питання інформаційного обміну, тому що для

підвищення обізнаності про захист об'єктів КІ обидві сторони (уряди й оператори цих об'єктів) повинні комплексно розуміти роль один одного у забезпеченні цивільної безпеки. При цьому слід зважати на співвіднесення об'єктів КІ з об'єктами підвищеної небезпеки.

УДК 658.45

Резуненко Д.О., старший викладач кафедри Сил підтримки факультету Сил підтримки, Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (м. Львів), підполковник

ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТІВ НАТО У ДІЯЛЬНІСТЬ ФОРМУВАНЬ СИЛ БЕЗПЕКИ І СИЛ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Перспективи впровадження стандартів НАТО у діяльність формувань сил безпеки і оборони України набуває особливої актуальності у зв'язку з територіальною цілісністю України, яка знаходиться під загрозою через війну з Росією. Україна, зазначаючи агресії з боку Росії, вступила на нелегкий шлях захисту своєї незалежності та територіальної цілісності. У контексті постійних геополітичних змін та розмаїття воєнних загроз, Україна постійно стикається з необхідністю вдосконалення своїх сил безпеки та оборони. Впровадження стандартів НАТО у ці структури є стратегічним кроком, який не лише забезпечує відповідність міжнародним стандартам, а й відкриває широкі можливості для підвищення ефективності та гнучкості у відповіді на сучасні виклики.

Однією з ключових переваг впровадження стандартів НАТО є їхня відповідність сучасним вимогам, та найкращим практикам у сфері безпеки. Завдяки цьому, українські сили здатні ефективно протистояти загрозам національній безпеці, які становляться все більш складними та різноманітними в умовах гібридної війни з Росією. Перші виклики пов'язані з технічними та організаційними аспектами впровадження стандартів НАТО. Це включає удосконалення комунікаційних систем, стандартизацію процедур та перепідготовку військового персоналу. Цей процес може бути витратним та трудомістким, проте він створить основу для високоякісної та координованої реакції на будь-які загрози.

Впровадження стандартів НАТО також сприяє підвищенню рівня професіоналізму та бойової готовності українських військових. Це включає в себе підвищення, стандартизацію процедур та збільшення інтегрованості з силами країн членів НАТО. Такий підхід забезпечує змогу ефективно використовувати обмежені ресурси та максимально використовувати потенціал українських військових. Це також стимулює культурні зміни у військовому середовищі, сприяючи більшій відкритості до інновацій, співпраці та адаптації